

Życie królewskiego ogrodu

Tekst łatwy do czytania i rozumienia

Tekst łatwy do czytania i rozumienia przygotowała **Kinga Wojaczek**

Łazienki Królewskie to bardzo stary **ogród**.

Dawno temu ogród należał do księcia.

Potem do króla i cesarza.

Kiedyś tylko bogaci ludzie mogli korzystać z ogrodu.

Dziś ogród jest otwarty dla wszystkich ludzi.

Dużo osób przychodzi tu na spacer.

Dawno temu Łazienki Królewskie wyglądały inaczej.

Kiedyś ogrody miały pokazywać bogactwo króla.

Ogrody były też miejscem spotkań.

W ogrodach organizowano ważne wydarzenia.

W Łazienkach Królewskich jest **wiele ogrodów**.

Każdy ogród jest inny.

Ogrody zmieniały się, bo zmieniało się to, co ludziom się podoba.

Zmiany ogrodów pokazują jak zmieniał się świat.

Dziś Łazienki Królewskie to ważne **muzeum**.

Muzeum to miejsce, w którym możemy poznać historię.

W Łazienkach możemy też poczuć zapach kwiatów, usłyszeć ptaki, zobaczyć piękne rośliny.

Jak powstały Łazienki Królewskie?

Łazienki Królewskie powstały dawno temu.

Królową Polski była wtedy Anna Jagiellonka.

Tak wyglądała **Anna Jagiellonka**.

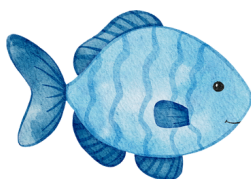
Anna Jagiellonka zbudowała w Łazienkach pierwszą **łazienię**.

Łaźnia to miejsce do kąpieli i odpoczynku.

Obok łaźni był ogród z ziołami i zwierzyniec.

Zwierzyniec to miejsce, gdzie trzymano dzikie zwierzęta.

Później zaczęto hodować w Łazienkach **ryby**.

Hodowano też **figowce**.

Figowce to drzewa, na których rosną **figi** - słodkie owoce.

Nowy właściciel: Stanisław Herakliusz Lubomirski

Stanisław Herakliusz Lubomirski kupił Łazienki Królewskie.

Tak wyglądał **Stanisław Herakliusz Lubomirski**.

To był bardzo ważny człowiek.

Lubomirski poprosił architekta Tylmana van Gameren, żeby zrobił duży ogród.

W tym ogrodzie były:

- **woda** – fontanny i kanały
- ładne **widoki**
- **małe domy** do odpoczynku i zabawy

Lubomirski wybudował w ogrodach **Łazienię**.

Łazienia to miejsce do kąpieli i odpoczynku.

Później z Łażni powstał **Pałac na Wyspie**.

Kolejnym właścicielem Łazienek był król August II Mocny.

Król chciał, żeby to miejsce było jeszcze większe.

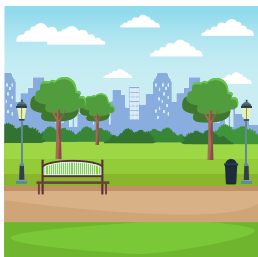
Miał duże plany, ale zbudował tylko **kanal**.

Kanal to duży, długi rów wypełniony wodą.

Dzisiaj ten kanal nazywa się **Kanal Piaseczyński**.

Po śmierci króla Augusta II Ujazdów wrócił do rodziny Lubomirskich.

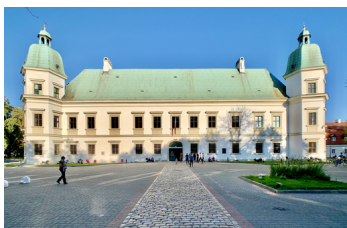
Łazienki, gdy królem był Stanisław August

Król **Stanisław August** kupił od rodziny Lubomirskich Ujazdów.

Ujazdów to część Warszawy otaczająca Łazienki.

Wtedy był tam **zamek i zwierzyńiec** (miejsce ze zwierzętami).

Król Stanisław August zaczął remont zamku.

Remont okazał się bardzo drogi.

Król Stanisław August nie dokończył remontu zamku.

Zainteresował się małym budynkiem zwanym **Łażnią**.

Ten budynek stał w zwierzyńcu, na wyspie otoczonej wodą.

Łaźnia staje się Pałacem na Wyspie

Król Stanisław August **przebudował Łazienię.**

Z Łaźni powstał **Pałac na Wyspie.**

Pałac na Wyspie stał się letnim domem króla.

Od Łaźni wzięła się nazwa Łazienki Królewskie.

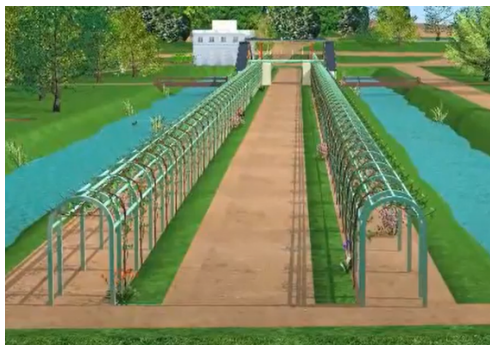
W Łazienkach na zlecenie króla powstały **kolejne budynki.**

Projektowali je ważni architekci: Dominik Merlini i Jan Chrystian Kamsetzer.

Wybudowano między innymi:

- Biały Dom
- Pałac Myślewicki
- Starą Oranżerię (miejsce, w którym przechowywano zimą rośliny)

Ogród za czasów króla Stanisława Augusta stał się piękny i uporządkowany.
Król kazał zbudować **Promenadę Królewską**.

Promenada to długa droga.

Promenada łączyła Pałac na Wyspie z Białym Domem.

Wzdłuż Promenady rosły drzewa i krzewy.

Krzewy rosły na specjalnych półokrągłych ramach.

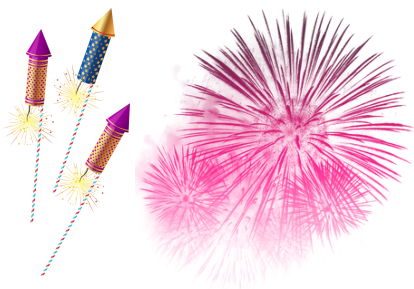

Ważnym miejscem była też **Brama Chińska**.

Brama Chińska miała zielony dach.

Powstały też zadaszone **mostki** i przejścia koło Łaźni i Białego Domu.

W czasach króla Stanisława Augusta Łazienki były **otwarte dla wszystkich**.

Do Łazienek mógł przyjść każdy.

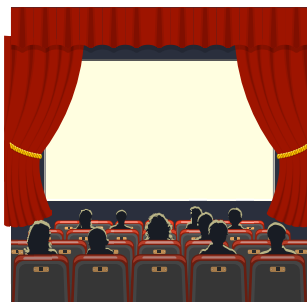
Król urządzał tam **przyjęcia z fajerwerkami**.

Chciał w ten sposób pokazać ludziom, jak dobrze rządzi.

W Łazienkach świętowano ważne wydarzenia.

Na przykład świętowano rocznicę, kiedy Stanisław August został królem, oraz rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Dużo działa się też w Amfiteatrze i Teatrze Królewskim w Oranżerii.

Odbywały się tam **przedstawienia**.

Łazienki, gdy rządzą cesarze Rosji

Z końcem panowania króla Stanisława Augusta Polska straciła **niepodległość**. Oznacza to, że Polskę zaczęli rządzić władcy innych państw, między innymi Rosji. Cesarz Rosji kupił Łazienki Królewskie.

Ważnym budynkiem w tych czasach był **Belweder**. Zamieszkał tam brat cesarza książę Konstanty.

W ogrodzie przy Belwederze zbudowano nowe budynki:

- Świątynię Diany
- Świątynię Egipską
- Nową Oranżerię

Na terenie Łazienek powstał **ogród botaniczny**.

Ogród botaniczny to miejsce, gdzie rosną różne, rzadkie rośliny.

Co działo się w Łazienkach i Belwederze?

W Łazienkach i Belwederze zawsze coś się działo.

W Łazienkach Polacy walczyli o wolność podczas **powstania listopadowego**.

W Łazienkach odbywały się **ważne uroczystości**.

Uczestniczyli w nich cesarz Rosji i jego żona.

W Łazienkach pojawiły się **kwietniki kobiercowe**.

Kwietniki kobiercowe to specjalne miejsca z kwiatami i rzadkimi roślinami.

Rośliny są tam zasadzone w kolorowe wzory.

Takie kwietniki wyglądają jak dywany.

Po powstaniu styczniowym Polacy rzadko chodzili do Łazienek.

Odwiedzali je głównie Rosjanie.

Łazienki przestały być ważnym miejscem. Zaczęły popadać w **ruinę**.

Łazienki po odzyskaniu niepodległości

Po 1. wojnie światowej Polska odzyskała niepodległość.

Rosjanie wyjechali z Warszawy.

Rosjanie zostawili bez ogrzewania cenne drzewa cytrusowe.

Wszystkie drzewka wymarzły.

Polacy zaczęli dbać o ogród, żeby znów był piękny.

Łazienki Królewskie i Belweder stały się znów ważnymi miejscami w Polsce.

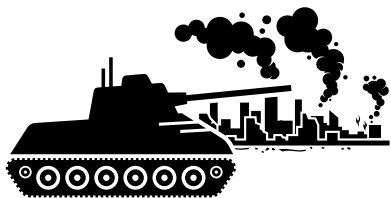
Po wojnie w Łazienkach postawiono **pomnik Fryderyka Chopina**.

Fryderyk Chopin był sławnym kompozytorem.

Otwarto też **hipodrom**.

Hipodrom to miejsce pokazów i zawodów konnych.

Później wybuchła kolejna wojna i Niemcy zajęli Polskę.
Polakom zakazano wchodzić do Łazienek Królewskich.

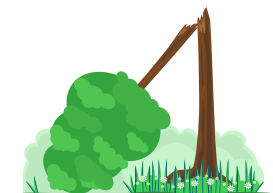
Niemcy zniszczyli pomnik Chopina.

Spaliły się drewniane **trybuny** na **hipodromie**.

Hipodrom to miejsce pokazów i zawodów konnych.

Trybuny to siedzenia, z których ogląda się wydarzenia.

Podczas wojny bardzo ucierpiały drzewa w Łazienkach.

Po wojnie zaczęto odbudowywać Łazienki Królewskie.

Odbudową kierował **Longin Majdecki**.

Longin Majdecki bardzo dobrze znał historię ogrodów.

Longin Majdecki zaprojektował ogród wokół pomnika Fryderyka Chopina.

W ogrodzie obok pomnika odbywają się teraz **Koncerty Chopinowskie**.

Koncerty Chopinowskie to koncerty muzyki Chopina.

Po wojnie aż do dziś Łazienki Królewskie są miejscem ważnych spotkań.
Spotykają się tu na przykład **politycy** z różnych krajów.

Spotykają się tu i pracują też **ogrodnicy**.

W Łazienkach trenował też sławny **sportowiec** Janusz Kusociński.

Dziś te zabytkowe ogrody są częścią **muzeum**.

Muzeum to miejsce, w którym możemy poznać historię.